

Nowy kierunek dla systemu normalizacji: wskazana ostrożność

Komisja Europejska po raz kolejny i jednocześnie po raz pierwszy od połowy lat dziewięćdziesiątych poddaje europejski system normalizacji ocenie politycznej. Opracowywane są obecnie propozycje ulepszenia istniejącego systemu i niektóre z nich są zgodne ze stanowiskiem Komisji Ochrony Pracy i Normalizacji. KAN już od dawna zabiega, aby te strony, które są słabo reprezentowane w procesie normalizacji, czyli związki zawodowe i pracodawcy, miały zapewniony szerszy zakres uczestnictwa. Ponadto KAN zwracała również uwagę, że normy są niekompletne i zbyt powoli aktualizowane – problemy te również zostały dostrzeżone. Obecnie dyskutowane są jednak również propozycje, które mogą być szkodliwe dla całego systemu. KAN nie zgadza się z opinią, że oprócz norm, dokumenty, które nie są oparte na konsensusie mogłyby stanowić podstawę dla domniemania zgodności w obszarach związanych z bezpieczeństwem. KAN w szczególności sprzeciwia się wprowadzeniu procedur, które mogłyby zagrozić jakości norm (patrz także strona 4)) oraz ustanawianiu struktur, które funkcjonowałyby równolegle z istniejącym już systemem, co poddawałoby w wątpliwość jego wiarygodność w kontekście ustawodawstwa europejskiego.

Heinz Fritsche

Przewodniczący KAN

Niemiecki Związek Przemysłu Metalowego (IG Metall)

W NUMERZE

TEMAT SPECJALNY

- 2 Raczej ewolucja niż rewolucja
- 3 Interpretacja dyrektyw UE
- 4 W służbie jakości norm: konsultanci CEN/CENELEC

TEMATY WYDANIA

- 5 Wstępne stanowisko KAN w sprawie normy EN ISO 8041 wzbudza poruszenie
- 6 Normy dla belownic do kompresowania surowców do recyklingu i odpadów
- 7 Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz normalizacja na Malcie

W SKRÓCIE

Rozporządzenie UE dotyczące wyrobów budowlanych
Przepisy techniczne dotyczące hałasu i drgań
Nowe nazwy instytutów DGUV
Zamiawianie publikacji KAN przez internet
Publikacje

9 IMPREZY

Unia Europejska a normalizacja

Normalizacja to proces dobrowolny, służący opracowaniu specyfikacji technicznych i oparty na porozumieniu między wszystkimi interesariuszami. Jednocześnie, Unia Europejska od połowy lat osiemdziesiątych coraz bardziej wykorzystuje normy w celu wspierania swoich polityk mi ustawodawstwa. W tym wydaniu KAN-Brief przedstawiamy kilka kluczowych płaszczyzn oddziaływania między Unią Europejską a normalizacją.

Raczej ewolucja niż rewolucja

Komisja Europejska i Rada Europejska dążą do przeprowadzenia modernizacji systemu normalizacji¹. W przyszłości system ten powinien efektywniej wspierać innowacyjne rozwiązania oraz konkurencyjność przedsiębiorstw. W tym celu organizacje normalizacyjne powinny przanalizować zasady prowadzonej przez siebie działalności i ukierunkować system na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

W 2009 roku na zamówienie Komisji Europejskiej Panel Ekspertów do spraw Przeglądu Europejskiego Systemu Normalizacji (Expert Panel for the Review of the European Standardisation System – EXPRESS) wydał serię rekomendacji, na podstawie których powinna zostać przeprowadzona nowelizacja europejskiego systemu normalizacji². Wybrane rozwiązania przedstawiono następnie Komisji Europejskiej i poddano pod dyskusję podczas konsultacji społecznych wiosną 2010 roku. Propozycje te wykraczały jednak poza propozycje złożone przez grupę EXPRESS. Konsekwencją tego była między innymi ostra krytyka ze strony Niemieckiego Instytutu normalizacyjnego – DIN³.

W opinii interesariuszy reprezentowanych w Komisji Ochrony Pracy i Normalizacji istniejący system powinien zostać zoptymalizowany, ale jego integralność mogłaby zostać podważona poprzez stworzenie nowych struktur. W związku z tym KAN opowiada się za następującymi rozwiązaniami:

- Instrumenty prawne i działania na poziomie publicznym, które mają wpływ na bezpieczeństwo wyrobów lub bezpieczeństwo i zdrowie w miejscu pracy **nie powinny powoływać się na żadne dokumenty opracowane przez fora czy konsorcja**. Dokumenty opracowywane przez konsorcja (nawet jeśli ich opracowanie odbywa się pod auspicjami europejskich organizacji normalizacyjnych) nie są odpowiednim instrumentem, ponieważ możliwości uczestniczenia w ich opracowywaniu są ograniczone, a także nie są one oparte na pełnej jedności.
- Finansowanie działalności normalizacyjnej nie powinno podlegać warunkom takim jak na przykład szybkie ukończenie prac. Efektem takich działań byłby nadmierny wzrost biurokracji związanej z finansowaniem. Ponadto zwiększyłaby się presja czasu wywierana na komitety normalizacyjne, która i tak jest już znacząca. Istnieją obawy, że w wyniku takich działań mogłyby powstawać niedojrzałe normy. Mimo że przyspieszenie procesu normalizacyjnego jest pożądane, nie powinno się go jednak osiągać poprzez rezygnację z zasady porozumienia czy kosztem jakości norm, ponieważ w konsekwencji może odbyć się to ze szkodą dla bezpieczeństwa.

- Nie powinno się stwarzać wrażenia, że normalizacja krajowa i europejska są ze sobą sprzeczne – wprost przeciwnie, uzupełniają się one wyjątkowo dobrze. **Krajowa działalność normalizacyjna** oraz **zasada delegacji krajowej** pozwalają szerokiemu gronu interesariuszy wziąć udział w procesie normalizacyjnym i pracować w rodzimym języku. W przeciwnym razie byłoby to trudne do osiągnięcia.
- Dodanie nowych instytucji do uznanych już organizacji normalizacyjnych, tj. CEN, CEN/LEC i ETSI utrudniłoby wdrażanie zasady delegacji krajowej. Ponadto europejski system normalizacyjny, który charakteryzuje się brakiem sprzeczności, byłby zagrożony, gdyby w Europie przyjęto rozwiązanie amerykańskie, czyli współistnienie wielu organizacji normalizacyjnych, których działań nie można efektywnie skoordynować. Jeśli Komisja Europejska zdecydowałaby się na ogłaszanie zaproszeń do wzięcia udziału w przetargu na opracowanie norm wspierających ustawodawstwo UE, nie byłoby to korzystne dla całego systemu. Wynikiem tego byłby również wzrost obciążeń administracyjnych.
- Komisja Europejska powinna opracować **procedurę dla wyjątkowych przypadków** – gdy organizacje normalizacyjne odmówiły wydania mandatu lub nie przedstawiły wyników swojej pracy mimo otrzymania mandatu. Procedura ta powinna zakładać decydowanie o zasadności dla poszczególnych przypadków, na przykład przez Komitet odpowiedzialny za dyrektywę 98/34/WE lub dyrektywę specjalną.

Kluczową kwestią poruszaną podczas konsultacji było efektywne zaangażowanie zainteresowanych stron w proces normalizacyjny. Rząd niemiecki oraz DIN przedstawiły Komisję Ochrony Pracy i Normalizacji jako dobry przykład, który jednocześnie nie kwestionuje istniejących już zasad normalizacji.

Po uwzględnieniu licznych uwag⁴ w odpowiedzi na konsultacje społeczne oraz przeprowadzeniu oceny wpływu, spodziewane jest, że Komisja przedstawi Radzie i Parlamentowi propozycję nowego „pakietu normalizacyjnego” jesienią 2010 r.

Corrado Mattiuzzo
mattiuzzo@kan.de

¹ Komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu ekonomiczno-Społecznego – Ku zwiększeniu wkładu normalizacji w innowacje w Europie, KOM/2008/0133 wersja ostateczna, 11 marca 2008 r.; Wnioski Rady z dnia 25 września 2008 r.

² <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/standardisation-policy/policy-review/express>

³ DIN-Mitteilungen, marzec 2010 r., artykuł autorstwa dr Bahke, Europejski system normalizacji w niebezpieczeństwie, www.din.de/sixcms_upload/media/2896/Beitrag-Bahke_2010-03.pdf (artykuł w języku niemieckim)

⁴ Wyniki konsultacji dostępne są na stronie: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/public-consultation/results-publicconsultation_en.htm

Interpretacja dyrektyw UE

Mimo że instytucje Unii Europejskiej starają się, aby dyrektywy były sformułowane w sposób wyczerpujący i jasny, nadal pojawiają się pytania związane z ich zastosowaniem w praktyce. Interpretacja tekstów dyrektyw Nowego Podejścia jest zadaniem odpowiednich służb Komisji Europejskiej i instytucji europejskich. Działanie tych służb i instytucji przedstawione jest w skrócie w poniższym artykule.

Służby Komisji Europejskiej

Działy Komisji Europejskiej odpowiedzialne za konkretne sektory mają zadanie zapewnić, aby odpowiednie dyrektywy były stosowane jednako w całej Europie. Jednym ze sposobów, aby to osiągnąć jest opracowanie dokumentów interpretacyjnych, takich jak niedawno opublikowany przewodnik do nowej dyrektywy maszynowej. Istnieje również możliwość wysłania szczegółowych pytań na jeden z utworzonych w tym celu adresów mailowych¹, które znajdują się na stronach internetowych danych działów. Aby udzielić odpowiedzi na nadesłane pytania, Komisja może wykorzystać odpowiednie stałe komitety lub inne instytucje, takie jak grupy koordynacyjne jednostek notyfikowanych².

Odpowiedzi na pytania dotyczące badań i certyfikacji muszą być spójne, podobnie jak faktyczna interpretacja tekstów prawnych. Dlatego też pracownicy Komisji uczestniczą w posiedzeniach grup koordynacyjnych jednostek notyfikowanych i promuje ich współpracę. Jeśli istnieje taka potrzeba, pracownicy Komisji biorą również czynny udział w imprezach związanych z ich obszarem działalności.

Stale Komitety

Do zadań Komisji należy przewodniczenie Stałym Komitetom oraz prowadzenie ich sekretariatów. Członkowie Komitetów mogą być mianowani wyłącznie przez państwa członkowskie, a Komitety powoływane są oraz prowadzone zgodnie ze ścisłymi zasadami formalnymi. Natomiast Stałe Komitety ds. dyrektyw dotyczących oznakowania CE pełnią tylko rolę doradcą. Jednak opinia niektórych Komitetów (np. do spraw wyrobów medycznych czy wyrobów budowlanych) ma formalnie większy wpływ na decyzje podejmowane przez Komisję. Innymi słowy Komisji trudno jest podjąć decyzję, która byłaby w sprzeczności z opinią tych właśnie komitetów. Nie stanowi to jednak problemu, ponieważ w każdym przypadku Komisja dąży do osiągnięcia porozumienia ze Stałymi Komitetami. Warto zauważyć, że nie do każdej dyrektywy przypisany jest odpowiedni Stały Komitet. Dyrektywa 89/686/EWG dotycząca środków ochrony indywidualnej nie przewiduje powołania Stałego Komitetu. Znalaziono więc rozwiązanie tworząc „Grupę roboczą ds. ŚOI”, która działa pod auspicjami Komitetu ds. maszyn.

Grupy robocze

Właściwa praca Stałych Komitetów wykonywana jest zazwyczaj przez mniej formalne grupy robocze. Przedstawiciele organizacji normalizacyjnych, jednostek notyfikowanych czy stowarzyszeń przemysłowych mogą uczestniczyć w spotkaniach tych właśnie grup. Na przykład większość dyskusji dotyczących dyrektywy maszynowej prowadzonych jest nie w formalnie powołanym Komitecie ds. maszyn, lecz właśnie w grupach roboczych.

Podczas gdy dokumenty opracowywane przez Stałe Komitety muszą być na ogół traktowane jako poufne, niektóre grupy robocze pozwalają na dodanie zainteresowanych stron do „otwartych” list dystrybucyjnych. Jednak informowanie o aktualnie prowadzonych dyskusjach nie jest traktowane tak samo we wszystkich działach Komisji i prowadzone jest według uznania odpowiednich służb.

Komitety specjalne

Służby Komisji muszą uzyskać opinię Komitetu ds. dyrektywy 98/34/WE ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie **norm i przepisów technicznych**, szczególnie podczas opracowywania mandatów normalizacyjnych. Jednym z głównych zadań komitetu jest opracowanie uwag do sprzeciwów formalnych zgłaszanych przez państwa członkowskie, a dotyczących norm zharmonizowanych. Na podstawie tych uwag Komisja podejmuje decyzję i wydaje mandaty organizacjom normalizacyjnym w celu opracowania odpowiednich zmian.

Należy wspomnieć również o dyrektywie 2001/95/WE dotyczącej **ogólnego bezpieczeństwa produktów**, której komitet, w przeciwieństwie do komitetów opisanych powyżej, może wydać obowiązujące przepisy (takie jak zakazy, wycofanie lub odzyskanie niebezpiecznych produktów). Ze względu na to, iż dyrektywa 2001/95/WE nie zawiera szczegółowych zasadniczych wymagań, komitet ten ustala również wymagania bezpieczeństwa dla produktów konsumenckich, na podstawie których formułowane są mandaty normalizacyjne.

Corrado Mattiuzzo
mattiuzzo@kan.de

¹ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/index_en.htm; na przykład: PPE@ec.europa.eu; machinery@ec.europa.eu; lifts@ec.europa.eu; atex@ec.europa.eu

² Neutralne instytucje prowadzące badania, które są notyfikowane w Unii Europejskiej przez kraje członkowskie w zakresie badania zgodności wyrobów z przepisami właściwych dyrektyw UE, jeśli zawarte jest w nich wymaganie dotyczące przeprowadzenia takich badań.

W służbie jakości norm: konsultanci CEN/CENELEC

W celu zapewnienia, aby normy zharmonizowane właściwie wspierały zasadnicze wymagania dyrektyw UE, CEN/CENELEC i Komisja Europejska korzystają z systemu niezależnych konsultantów. Konsultanci kontraktowani są przez CEN/CENELEC. Dzięki przeglądowi norm, który przeprowadzają – około 570 w samym obszarze maszyn – stanowią ważny wkład w zapewnienie jakości systemu normalizacyjnego.

Matthias Umbreit

Konsultant CEN/CENELEC w obszarze maszyn

Konsultanci CEN/CENELEC doradzają komitetom technicznym (TC) i Komisji Europejskiej we wszystkich tematach związanych ze wsparciem dla zasadniczych wymagań dyrektyw. Ponadto na prośbę Centrum Zarządzania CEN/CENELEC, komitetów technicznych czy grup roboczych (WG) opracowują oni pisemną ocenę norm na etapie projektu.

Oceny przedstawiane są organizacjom normalizacyjnym w formie szablonu do zgłaszania uwag. Dla norm na etapie końcowym, na ocenę widnieje również adnotacja "Pozytywna" lub "Negatywna". Na tym etapie konsultanci określają, czy projekt normy spełnia wymagania odpowiednich dyrektyw UE.

Uwagi zgłaszane przez konsultantów mogą być techniczne, natury ogólnej lub redakcyjnej. Uwagi techniczne muszą odnosić się do konkretnych zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, takich jak na przykład zignorowanie wymogu ustalenia stałego dostępu w przypadku napraw maszyny (patrz rysunek). Uwagi natury ogólnej dotyczą na przykład wadliwego lub brakującego Załącznika ZA lub ZZ. Brak Załącznika Z wystarczy, aby wystawiona ocena była negatywna.

Weto to mit

Mechanizmy regulujące zadania i obowiązki konsultantów CEN/CENELEC¹ nie zakładają formalnego weta. Jednak prace nad końcowym projektem normy zostają wstrzymane, jeśli konsultant oceni go jako wadliwy. W tym przypadku dokument zostaje odesłany do komitetu technicznego w celu wprowadzenia zmian. Dopiero gdy konsultant przedstawi pozytywną ocenę, projekt normy może zostać poddany pod ostateczne głosowanie. W rzadkich przypadkach, gdy konsultant i komitet techniczny nie są w stanie osiągnąć porozumienia, zwoływana jest Rada Techniczna CEN/CENELEC, które podejmuje decyzje o podjęciu dalszych działań.

Jak najwcześniejszy kontakt

Komitety techniczne powinny skontaktować się z odpowiednim konsultantem² najwcześniej,

gdy tylko jest to możliwe, ponieważ szczegółowe wymagania zawarte w dyrektywach UE są łatwe do przeoczenia, a wprowadzanie poprawek do normy z mocą wsteczną może doprowadzić do fiaska, zwłaszcza jeśli komitet techniczny osiągnął już porozumienie. Wskazane jest przedstawienie konsultantowi projektu normy przynajmniej na etapach CD, prEN/DIS oraz FprEN/FDIS (patrz tabela).

Normy międzynarodowe

W międzynarodowych projektach normalizacyjnych, prowadzonych zwłaszcza w ramach Porozumień Drezdeńskich czy Wiedeńskich, ważne jest aby komitet techniczny uwzględnił uwagi zgłoszone przez konsultanta w zestawieniu uwag zgłoszonych przez członków komitetu. Tylko w ten sposób można poinformować członków komitetu spoza Europy o zastrzeżeniach konsultanta. Prowadzenie osobnych negocjacji dotyczących tylko uwag konsultanta i wyłącznie na poziomie europejskim kończy się zazwyczaj tzw. wspólnymi zmianami³, czyli powstaniem normy europejskiej, która odbiega od normy międzynarodowej. Przynosi to efekt przeciwny do zamierzonego.

Zaangażowanie wszystkich interesariuszy

Niestety operatorzy maszyn i urządzeń oraz przedstawiciele instytucji rządowych coraz częściej wycofują się z czynnego udziału w normalizacji. Sprawia to, że praca konsultanta jest jeszcze trudniejsza, ponieważ często jest on osamotniony w przedstawianiu wymagań dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zawartych w dyrektywach UE. W przypadku norm, dla których minął już etap zgłaszania uwag, a do których zgłoszone zostają skargi na braki, mamy do czynienia ze sprzeciwami formalnymi, które cofają pracę nad daną normą o kilka lat. Dlatego też członkowie komitetów technicznych i wszyscy eksperci powinni uczestniczyć w procesie normalizacyjnym od samego początku³.

Matthias Umbreit

M.Umbreit@bgmet.de

Stały dostęp do maszyny (platforma) do przeprowadzenia napraw

Skierowanie prośby o ocenę do konsultanta	Prośba automatyczna ze strony CCMC	Dodatkowa prośba ze strony Komitetu Technicznego, Zalecana
CD (projekt komitetu)	Nie	Tak
prEN/DIS (projekt normy)	Zazwyczaj	Tak
FprEN/FDIS (końcowy projekt normy)	Tak	Tak (w celu uniknięcia oceny negatywnej, która powoduje opóźnienia)

¹ CEN/CENELEC Przewodnik 15: Zadania i obowiązki konsultantów ds. Nowego Podejścia, ftp://ftp.cen.eu/BOSS/Reference_documents/Guides/CEN_CLC/CEN_CLC_15.pdf

² Centrum Zarządzania CEN/CENELEC udziela informacji, który konsultant odpowiada za poszczególny przypadek: CEN.consultants@cencenelec.eu.

³ Patrz również Krakowskie Memorandum EUROSHNET – Normalizacja dla Bezpiecznych Wyrobów. www.euroshnet.eu/pdf/Cracow-Conference-2008/Memorandum-pl.pdf

Wstępne stanowisko KAN w sprawie normy EN ISO 8041 wzbudza poruszenie

Norma PN-EN ISO 8041:2008 ustala wymagania, jakim powinny odpowiadać mierniki drgań oddziałujących na człowieka, a także opisuje sposób ich badań i kalibracji. Owszem, w obszarze tym istnieje potrzeba normy, ale nie może być ona stosowana w obecnej formie, ponieważ wiąże się to z nieuzasadnionymi kosztami. Dlatego też Komisja ochrony Pracy i Normalizacji opracowała propozycje ulepszeń, które można wprowadzić podczas rewizji normy.

Norma PN-EN ISO 8041:2008 - Drgania mechaniczne działające na człowieka – Mierniki określa parametry użytkowe i pola tolerancji dla mierników określających wpływ drgań na człowieka. Norma zawiera również zapisy ustalające hierarchiczny system kalibracji oraz procedury badawcze dotyczące badań typu, weryfikacji okresowej i sprawdzania w warunkach in-situ.

Norma PN-EN ISO 8041:2008 pełni ważną rolę w prowadzeniu pomiarów narażenia na drgania w miejscu pracy. Normy PN-EN ISO 5349-1:2004 oraz ISO 2631-1 dotyczące pomiarów i wymienione w dyrektywie 2002/44/WE w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (wibracji), zalecają na przykład użycie mierników zgodnych z normą PN-EN ISO 8041. Ponadto liczne normy dotyczące badań emisji drgań również przywołują zapisy tej normy.

Obecna wersja normy PN-EN ISO 8041 wymaga jednak ulepszenia w niektórych kwestiach i według użytkowników nie może być stosowana bez zastrzeżeń. Dlatego też Niemcy postulowały już w przeszłości rewizję normy. Komitet Techniczny CEN/TC 231 "Drgania mechaniczne i wstrząsy" podziela stanowisko niemiecki i również wezwał ISO do przeprowadzenia rewizji normy z uwzględnieniem jej stosowania w praktyce.

Wyniki dyskusji KAN z ekspertami

Niemiecka Komisja Ochrony Pracy i Normalizacji zorganizowała spotkanie z przedstawicielami zainteresowanych stron, aby przedyskutować problemy związane ze stosowaniem normy PN-EN ISO 8041. Dyskusja wyraźnie wykazała, że norma jest potrzebna do prowadzenia badań i kalibracji mierników drgań. Jednak według opinii użytkowników niektóre z jej wymagań nie są korzystne podczas stosowania normy w praktyce, a ich wdrożenie pociąga za sobą znaczące koszty. Następujące zagadnienia wymagają szczególnej poprawy:

- Urządzenia do kalibracji urządzeń mierzących drgania o niskiej częstotliwości przekazywane na całe ciało, które są wyszczególnione w badaniach in-situ, są obecnie niedostępne na rynku. Mimo że mogłyby one zostać wyprodukowane, byłoby to bardzo drogie ze względu na niskie zapotrzebowanie produkcji.

- W normie znajdują się również zapisy dotyczące procedury badawczej dla weryfikacji okresowej, która ma na celu zapewnienie, aby miernik drgań nadal spełniał dane wymagania. Weryfikacja taka jest szeroka (szczególnie w przypadku urządzeń wielokanałowych), niezwykle czasochłonna i w związku z tym kosztowna dla użytkowników mierników.
- Badania in-situ wykonywane przez operatora (sprawdzenie kalibracji i funkcjonowania przyrządu) nie jest praktyczne w przypadku drgań oddziałujących na całe ciało, ponieważ zwykły kalibrator o częstotliwości 16Hz nie istnieje, szczególnie dla mounting disc.
- Obecna wersja normy nie zawiera zapisów dotyczących dozymetrów. Ze względu na to, że na rynku dostępnych jest kilkanaście dozymetrów, szczególnie dla drgań przekazywanych na całe ciało, użytkownicy powinni otrzymać informacje, w jaki sposób wybrać odpowiedni produkt. W przeciwnym wypadku istnieje ryzyko, że narażenie na drgania może być oszacowane zbyt nisko.

Wstępne stanowisko KAN podstawą do dalszych działań

W wyniku dyskusji z ekspertami opracowano wstępne stanowisko (1), w którym wymieniono problemy z normą i zaproponowano konkretne rozwiązania, dzięki którym można poprawić zapisy normy. Za pomocą tego dokumentu zapewne uda się doprowadzić do rewizji i poprawy najczęściej krytykowanych zagadnień. Aby użytkownicy mieli do dyspozycji rozwiązanie przejściowe, dzięki któremu będą stosować normę PN w sposób jednorodny i właściwy do momentu opublikowania nowej wersji normy, w stanowisku znajdziemy również skróconą, praktyczną procedurę weryfikacji badań mierników drgań.

Wstępne stanowisko KAN ma również stanowić motywację i służyć jako punkt odniesienia dla dogłębnych przewodników dla użytkowników normy. Niemiecki Komitet Normalizacyjny wezwał ISO do uwzględnienia zaproponowanych zmian podczas rewizji normy.

Bettina Palka
palka@kan.de

¹ Wstępne stanowisko dostępne jest w języku angielskim oraz niemieckim na stronie www.kan.de, webcode e5042 www.kan.de/uploads/tx_kekandocs/KAN-PositionPaper_EN_ISO_8041-en.pdf

Normy dla belownic do kompresowania surowców do recyklingu i odpadów

Ze względu na wysoką liczbę wypadków związanych z używaniem belownic kanałowych, przedstawiciele środowiska BHP wezwali w 2006 roku do opracowania normy, która wspierałaby wymagania bezpieczeństwa zawarte w dyrektywie maszynowej w przypadku tych właśnie urządzeń¹. Komitet powołany przez CEN opracowuje właśnie projektu trzech norm dla różnych rodzajów pras. Projekt normy dla belownic horyzontalnych zostanie poddany wkrótce pod konsultacje społeczne.

Belownice kanałowe stosowane są do kompresowania surowców do recyklingu i odpadów w celu ułatwienia ich magazynowania i transportu. Poważne, a w niektórych wypadkach wręcz śmiertelne wypadki powtarzały się szczególnie podczas prac serwisowych. Aby zwiększyć bezpieczeństwo podczas pracy na prasach, komitet ekspertów z dziedziny przeładunku i transportu towarów oraz technologii magazynowania działający przy Niemieckim Zakładzie Ubezpieczenia Społecznego opracował propozycję normy dotyczącej bezpieczeństwa maszyn. Propozycja ta odzwierciedlała doświadczenia zgromadzone również przez europejskie instytuty zajmujące się bezpieczeństwem i higieną pracy, szczególnie we Francji i Wielkiej Brytanii. Członkowie Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego przyjęli wniosek o rozpoczęcie procesu normalizacyjnego na początku 2009 roku. CEN powierzył zadanie opracowania normy specjalnie stworzonemu w tym celu komitetowi CEN/TC 397.

CEN/TC 397

W skład komitetu wchodzi przedstawiciele 15 krajów. Już podczas pierwszej sesji eksperci stwierdzili, że oprócz belownic horyzontalnych inne formy pras do materiałów przeznaczonych do recyklingu również stanowią zagrożenie i powinny podlegać normom dla danego wyrobu. Są to belownice, w których powierzchnia zgniatająca porusza się w pionie oraz ubijarki, w których materiały są prasowane do połączonego z urządzeniem pojemnika. Ze względu na to, iż wszystkie trzy rodzaje maszyn stanowią różne zagrożenia, utworzono trzy zespoły – każdy z nich ma opracować osobną normę dla odpowiedniego rodzaju belownicy.

Belownice pionowe (PT1)

Zespół numer 1 zajmuje się belownicami, które ładuje się ręcznie lub automatycznie. Bele można wiązać również ręcznie lub automatycznie. Praca ekspertów opiera się na przeformułowaniu roboczego projektu normy dla belownic poziomych oraz dodaniu zagrożeń charakterystycznych dla belownic pionowych. Zespół ma plan przedstawić projekt normy (prEN) i poddać go pod konsultacje społeczne na początku 2011 roku. Zgodnie z tym harmonogramem, norma europejska mogłaby zostać opublikowana na początku 2013 roku.

Belownice poziome (PT 2)

To właśnie ten rodzaj belownic był powodem rozpoczęcia działalności normalizacyjnej, dlatego też prace prowadzone przez zespół nr 2 są już bardziej zaangażowane. W lipcu 2010 roku komitet techniczny CEN/TC 397 wyraził zgodę na opublikowanie projektu w celu poddania go pod konsultacje społeczne, które potrwały prawdopodobnie do końca maja 2011 roku. Ostateczna wersja normy ma być opublikowana jesienią 2012 roku. Producenci zaangażowani w opracowywanie normy są zdania, że zapewnią ona znaczącą poprawę w poziomie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy. We wszystkich miejscach dostępu do stref niebezpiecznych wymagane jest zamontowanie osłon. Szczególną uwagę poświęcono niedopuszczeniu, aby ktośkolwiek miał dostęp do strefy zgniatania, ponieważ w przeszłości to właśnie było przyczyną śmiertelnych wypadków.

Ubijarki (PT 3)

Zespół numer 3 zajmuje się belownicami, które kompresują materiały w podłączonych do nich, wymiennych kontenerach. Szczególną uwagę zwrócono na strefy bezpieczeństwa przy kominie przez który pobierany jest materiał – w tym miejscu bardzo często mają miejsce wypadki, gdy użytkownicy próbują usunąć niedrożność. Tak jak w przypadku belownic pionowych, praca nad opracowaniem normy dopiero się rozpoczęła. Projekt będzie poddany pod konsultacje społeczne zapewne na początku 2011 roku, norma zostanie opublikowana pod koniec 2012 roku.

Doświadczenie i zaangażowanie

Wszystkie trzy projekty norm są na takim etapie, że nadal można wywrzeć wpływ na ich treść. Osoby, które mają doświadczenie w pracy z tymi maszynami powinni więc skorzystać z tej możliwości i podzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem, aby wzbogacić proces normalizacyjny i ulepszyć tekst normy. W tym celu należy skontaktować się z krajowym komitetem zwieryszanym ustanowionym dla komitetu CEN/TC 397. W Niemczech jest to komitet roboczy „Belownice – wymagania bezpieczeństwa (NA060-03-30 AA) działający przy komitecie normalizacyjnym ds. budowy maszyn.

*Dr Michael Thierbach
thierbach@kan.de*

¹ Patrz również KANBrief 4/06

² Patrz również KANBrief 3/08

Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz normalizacja na Malcie

Malta, z 413 000 mieszkańców jest najmniejszym państwem członkowskim Unii Europejskiej. Dzięki niewielkim rozmiarom kraju, działające w nim instytucje zajmujące się kwestiami bezpieczeństwa i higieny pracy blisko ze sobą współpracują.

Główną instytucją w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy jest **Occupational Health and Safety Authority (OHS)**¹. Do jej obowiązków należy sprawdzanie, czy w różnych sektorach, od budownictwa po maszyny, zagrożenia chemiczne i biologiczne czy promieniowanie, wypełniane są przepisy BHP. W tym celu przeprowadzono w ubiegłym roku 2022 inspekcji w miejscach pracy². Organizacja również przeprowadza regularne kontrole niektórych rodzajów maszyn. W 2009 roku na podstawie kontroli opracowano 4021 raportów, które zostały zgromadzone w bazie danych.

Ponadto OHS bada przyczyny wypadków przy pracy, organizuje kampanie informacyjne, a także podstawowe i bardziej zaawansowane szkolenia w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy oraz współpracuje w opracowaniu przepisów krajowych.

Na poziomie europejskim, OHS jest członkiem Komitetu Starszych Inspektorów Pracy (SLIC) i uczestniczy we wszystkich spotkaniach, wielu grupach roboczych, a także w inicjatywie wymiany inspektorów. Uczestniczy również aktywnie w działalności prowadzonej przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, a także współpracuje z licznymi instytucjami zagranicznymi.

Stworzona w 2000 roku instytucja ds. normalizacji – **Malta Standards Authority (MSA)**³ jest jednostką publiczną niezależną od rządu. W jej ramach działa niezależny **Departament ds. Normalizacji (STD)**, który odpowiedzialny jest za opracowywanie i przyjmowanie norm. Oprócz norm, które opracowano na poziomie międzynarodowym czy europejskim, MSA wydała w 2009 roku trzy normy krajowe.

MSA jest aktywnym członkiem CEN, CENELEC, ETSI, ISO, IEC oraz organizacji metrologicznych WELMEC, EURAMET i OIML. MSA została po raz drugi wybrana na członka Rady Głównej ISO na lata 2010-2011 oraz na drugą kadencję do Rady Administracyjnej CENELEC. W 2009 roku podczas jednego ze spotkań grupy wysokich funkcjonariuszy ds. normalizacji działającej przy Komisji Europejskiej Malta została nominowana jako jedno z pięciu państw członkowskich reprezentujących instytucje krajowe w Radzie Doradczej Europejskiego Komitetu ds. akredytacji (EAAB).

MSA zatrudnia 36 osób i realizuje liczne zadania, które w innych krajach znajdują się w gestii ministerstw. Przykładem jest **Departament ds. Metrologii (NMS)** zajmuje się metrologią i oferuje innym laboratoriom działającym w kraju usługi z zakresu kalibracji.

Departament ds. regulacji prawnych (RAD) jest odpowiedzialny za wdrożenie ustawodawstwa europejskiego. Jego pracownicy reprezentują Maltę na spotkaniach w Komisji Europejskiej oraz Grupy Roboczej Rady ds. harmonizacji technicznej, która zajmuje się takimi zagadnieniami jak zasady swobodnego przepływu towarów, oznakowanie CE i tematami bardziej szczegółowymi, na przykład pojazdami mechanicznymi, oznakowaniem żywności, chemikaliami, kosmetykami, pestycydami, itp.

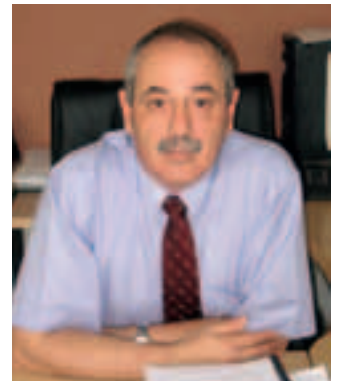
Departament ds. Nadzoru Rynku (MSD) zajmuje się bezpieczeństwem wyrobów⁴ i egzekwowaniem odpowiednich przepisów. W 2009 roku przeprowadzono 518 inspekcji w placówkach handlowych, sprawdzając czy 2 227 wyrobów jest zgodnych z odpowiednimi dyrektywami europejskimi/normami. Podczas kontroli znaleziono 14 wyrobów niebezpiecznych i poinformowano o nich za pomocą systemu RAPEX, który zapewnia szybką wymianę informacji między państwami członkowskimi i Komisją Europejską na temat produktów stwarzających zagrożenie.

Mały kraj z krótkimi kanałami informacyjnymi

Bliska współpraca między MSA i OHS jest bardzo owocna w różnych obszarach bezpieczeństwa i zdrowia w pracy na Malcie. Instytucje te wspierają się na przykład wymieniając się w zaufaniu informacjami uzyskanymi podczas inspekcji. MSA i OHS współpracowały również nieregularnie podczas organizacji wspólnych inicjatyw, których celem było podniesienie świadomości na temat BHP w wybranych sektorach przemysłu oraz w małych i średnich przedsiębiorstwach. W przyszłości planowana jest intensyfikacja tej współpracy.

Dr. Mark Gauci
CEO OHS

Ing. Anthony Camilleri
CEO MSA

Dr. Mark Gauci
CEO OHS

Anthony Camilleri
CEO MSA

1 www.ohsa.org.mt

2 Raport z działalności – rok 2009, www.ohsa.org.mt/docs/activity_report%202010.pdf

3 www.msa.org.mt

4 Pojazdy mechaniczne, zagrożenia prądem elektrycznym oraz urządzenia elektryczne, kompatybilność elektromagnetyczne, radiowe i telekomunikacyjne urządzenia końcowe, wymagania efektywności energetycznej, urządzenia mechaniczne, środki ochrony indywidualnej, morskie łodzie rekreacyjne, wyroby medyczne, zbiorniki ciśnieniowe, zabawki, urządzenia gazowe, hałas pochodzący z pojazdów i maszyn, wyroby pirotechniczne.

Rozporządzenie UE dotyczące wyrobów budowlanych

W wrześniu 2010 r. Rada Unii Europejskiej przedstawi Parlamentowi Europejskiemu swoją pozycję na temat rozporządzenia dotyczącego wyrobów budowlanych.

Obecnie dokument opracowany przez Radę odzwierciedla niektóre z poprawek wprowadzonych przez Parlament Europejski i przyjęcie przez to ciało 24 kwietnia 2009 roku podczas pierwszego czytania rozporządzenia. Jedną z poprawek mówi o tym, że Komisja Europejska może ustalić zasadnicze cechy charakterystyczne dla pewnego rodzaju wyrobów budowlanych, dla których każdy producent będzie musiał przedstawić dane o wydajności, jeśli będzie wprowadzał dany wyrób do obrotu na rynku w UE. Rada nie przyjęła wniosku środowiska związanego z bezpieczeństwem i higieną w pracy, aby wymogi dotyczące bezpieczeństwa wyrobów budowlanych znalazły się wśród wymagań podstawowych zawartych w rozporządzeniu.

Po przyjęciu stanowiska Rady rozpoczyna się trzymiesięczny okres poprzedzający drugie czytanie przez Parlament Europejski (procedura współdecydowania). Jeśli Parlament przyjmie na tym etapie rozporządzenie w brzmieniu zaproponowanym przez Radę, rozporządzenie będzie można uważać za przyjęte. Jeśli większość eurodeputowanych zaakceptuje poprawki, Rada może przyjąć je w drugiej kolejności. W przeciwnym wypadku rozporządzenie zostanie przekazane do Komitetu Pojednawczego (trialog).

Przepisy techniczne dotyczące hałasu i drgań

Niemieckie rozporządzenie dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w obszarze hałasu i drgań, które weszło w życie w 2007 roku wsparte jest przepisami technicznymi TRLV. Jeśli pracodawca przestrzega więc przepisów technicznych, może założyć, że spełnia również odpowiadające im wymagania zawarte w rozporządzeniu. Przepisy techniczne pomagają w identyfikacji i ocenie zagrożeń związanych z hałasem i/lub

drganiami, przeprowadzeniu pomiarów poziomu hałasu i drgań oraz w określeniu odpowiednich środków ochrony.

W przypadku instrumentów pomiarowych, przepisy techniczne odwołują się w niektórych przypadkach do norm, takich jak DIN EN ISO 8041 (patrz również artykuł na stronie 13). Zawierają one również odwołania do informacji znajdujących się w normach, na przykład DIN EN ISO 11688 Część 1, w której znajdują się informacje na temat redukcji hałasu.

Przepisy techniczne (w języku niemieckim) można znaleźć na stronie Federalnego Instytutu Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (BAuA, www.baua.de) w dziale "Lärm und Akustik" oraz "Vibrationen".

Nowe nazwy instytutów DGUV

Z dniem 1 lipca 2010 r. BG-PRÜFZERT, czyli instytucja zajmująca się badaniami i certyfikacją Niemieckiego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zmieniła nazwę na **DGUV Test**. Zakończył się w ten sposób proces zmian nazw instytucji należących do DGUV. Instytuty badawcze funkcjonują pod nowymi nazwami od 1 stycznia 2010 r.: BGIA w Sankt Augustin nazywa się obecnie „Instytut Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy Niemieckiego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych” – „IFA”. BGAG w Dreźnie funkcjonuje pod nazwą „Instytut Pracy i Zdrowia Niemieckiego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych” – „IAG”. BGFA w Bochum zmieniła nazwę już 20 listopada 2009 r. na „Instytut Prewencji i Medycyny Pracy Niemieckiego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – Instytut Ruhr-Universität Bochum” – „IPA”.

Zmiany w nazwach nastąpiły w związku z połączeniem się instytucji ubezpieczenia wypadkowego sektora publicznego i prywatnego (BUK i HVBG). Fuzja ta jest teraz odzwierciedlona w nazwach poszczególnych instytucji.

Instytuty DGUV można znaleźć pod następującymi adresami internetowymi: **DGUV Test:** www.dguv.de/dguv-test/en; **IFA:** www.dguv.de/ifa/en; **IAG:** www.dguv.de/iag/en; **IPA:** www.ipa-dguv.de/e/index.

Zamawianie publikacji KAN przez internet

Aby otrzymywać bezpłatnie Raporty KAN, Broszury KAN lub magazyn KANBrief należy wypełnić formularz zamówienia, który znajduje się pod adresem: www.kan.de/en/publikationen/bestellung. W dziale „Publikacje” można również pobrać wszystkie wydawnictwa w formacie PDF. Magazyn KANBrief nie będzie już zawierał pisemnego formularza zamówienia, które można było znaleźć w poprzednich numerach.

Publikacje

Angielsko-niemiecki słownik terminologii BHP

Angielsko-niemiecki słownik terminologii bezpieczeństwa i higieny pracy zawiera ponad 100,000 terminów specjalistycznych i zwrotów z tej dziedziny. Znajdziemy tam takie obszary z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy jak: kłęski żywiołowe, ochrona przeciwpożarowa i przeciwwybuchowa, ochrona budynków i zakładów przemysłowych, maszyny i instalacje, bezpieczeństwo wyrobów i system zapewnienia jakości oraz ochrona środowiska. Słownik zapewnia możliwość wyszukiwania za pomocą terminów w języku angielskim (opcja wyszukiwania w tekście) oraz niemieckim.

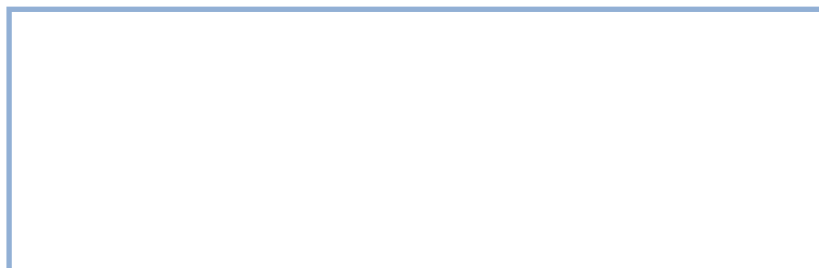
Universum Verlag, 2004, CD-ROM lub wersja online, ISBN: (978-3-89869-073-7, € 199, lub (wersja online) € 46.80 rocznie, www.universum-shop.de

Internet

www.iec.ch/academia/std_intro.htm

Na stronie Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej (IEC) można znaleźć trzy prezentacje wraz z komentarzem audio na temat normalizacji w obszarze elektryczności, a działalności Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej oraz podstawowych kroków do opracowania normy międzynarodowej.

IMPREZY

Informacja	Temat	Kontakt
11.10.10 Stuttgart	Seminar Durchführung des Konformitäts-Bewertungsverfahrens zur Erlangung der CE-Kennzeichnung	IAS Institut für Arbeits- und Sozialhygiene Stiftung Tel.: +49 711 896642 40 www.ias-stiftung.de/content/e759/e52683
14.10.10 Paris	Débat / Discussion Prévenir les risques professionnels dans les PME : quelles actions en Europe? Preventing occupational risks in SMEs: what actions in Europe?	Eurogip Tel.: +33 1 4056 3040 www.eurogip.fr > Actualités
19.-21.10.10 Leipzig	Kongress und Fachmesse Arbeitsschutz aktuell	FASI Tel.: +49 721 93133 730 www.arbeitsschutz-aktuell.de
03.-04.11.10 Essen	Seminar DIN EN ISO – Normengerechte Betriebsanleitungen erstellen	Haus der Technik Tel.: +49 201 1803 211 www.hdt-essen.de/pdf/W-H020-11-718-0.pdf
16.-18.11.10 Grenoble	International conference Nanosafe 2010 Safe production and use of nanomaterials	NanoSafe Tel.: + 33 1 69 08 52 34 www.nanosafe.org
17.-18.11.10 Basel	Fachmesse ArbeitsSicherheitSchweiz	spring Expositions SA Tel.: +41 22 733 17 52 www.arbeits-sicherheit-schweiz.ch
18.-19.11.10 Berlin	Seminar Normengestaltung - Erläuterungen und praktische Hinweise zur Umsetzung der Normenreihe DIN 820	DIN Deutsches Institut für Normung e.V. Tel.: +49 30 2601 2518 www.beuth.de > DIN-Akademie > Normung > Normung national und international
23.-25.11.10 Sankt Augustin	Seminar Vibrationsmesstechnik für den Arbeitsschutz	IAG - Institut für Arbeit und Gesundheit der DGUV Tel.: +49 2241 231-2771 https://app.ehrportal.eu/dguv , Seminar-Nr. 822068
24.11.10 Dresden	Informationsveranstaltung Bewertung der Gebrauchstauglichkeit von Produkten	BauA Tel.: +49 351 5639 5464 www.baua.de > Aktuelles und Termine > Veranstaltungen

ZAMÓWIENIE

PUBLIKACJE KAN: www.kan.de/pl → Publikacje → Złożyć zamówienie (bezpłatnie)

IMPRESSUM

Verein zur
Förderung der
Arbeitssicherheit
in Europa

Edytor: Verein zur Förderung der Arbeitssicherheit in Europa e.V. (VFA) za pomocą funduszy Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych; **Redakcja:** Kommission Arbeitsschutz und Normung (KAN), Biuro KAN – Sonja Miesner, Michael Robert; **Dyrekcja:** Werner Sterk, Alte Heerstraße 111, D - 53757 Sankt Augustin; **Tłumaczenie:** Katarzyna Buszkiewicz-Seferyńska, Krzysztof Makowski; **Wydanie kwartalnie, bezpłatnie** Tel.: +49 (0) 2241 - 231 3463 Fax: +49 (0) 2241 - 231 3464 Internet: www.kan.de E-Mail: info@kan.de